

Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola

Pedagógiai Program

Szentes 2020.

TARTALOM

Bevezetés.....	4
Helyzetelemzés.....	4
2019. október 1. statisztikai adatok alapján.....	4
Személyi feltételek.....	5
Tárgyi feltételek.....	5
1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
A KULCSKOMPETENCIÁK	6
Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek	6
Az eredményes tanulás segítésének elvei.....	7
Tanulási környezet.....	7
Egyénre szabott tanulási lehetőségek	7
Képesség-kibontakoztatás támogatása	9
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	11
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, értékei, eszközei, eljárásai	12
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai	13
Az erkölcsi nevelés.....	13
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés.....	13
Állampolgárságra, demokráciára nevelés.....	13
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése.....	14
A családi életre nevelés	14
A testi és lelki egészségre nevelés	14
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	14
Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	14
Pályaorientáció	15
Gazdasági és pénzügyi nevelés.....	15
Médiatudatosságra nevelés.....	15
A tanulás tanítása	15
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
Az erkölcsi neveléssel kapcsolatos feladatok és célok	16
Nemzeti öntudat, hazafias neveléssel kapcsolatos feladatok és célok	16
Állampolgárságra, demokráciára neveléssel kapcsolatos feladatok és célok	16
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésével kapcsolatos feladatok és célok.....	16
A családi életre neveléssel kapcsolatos feladatok és célok.....	16
A testi és lelki egészségre neveléssel kapcsolatos feladatok és célok.....	17
Felelősségvállalás másokért, önkéntességgel kapcsolatos feladatok és célok	17
Fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatos feladatok és célok	17
Pályaorientációval kapcsolatos feladatok és célok.....	17
Gazdasági és pénzügyi neveléssel kapcsolatos feladatok és célok.....	17
Médiatudatosságra neveléssel kapcsolatos feladatok és célok	18
A tanulás tanításával kapcsolatos feladatok és célok.....	18
3. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	19
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	19

A közösségfejlesztés eredményessége érdekében törekednünk kell, hogy minden tanuló:	19
Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	20
4. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	21
Pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	21
Osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	22
Az osztályfőnökök kiválasztása, megbízása	22
Az osztályfőnök feladatai.....	22
5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	25
Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:.....	25
A sajátos nevelési igényű (tanulási zavar, magatartási zavar, érzékszervi fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos).....	25
A kapcsolattartás formái:	26
A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítésének feladatai, stratégiai eljárási rendje:	26
A kiemelten tehetséges gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladat.....	27
A tehetséges tanulók gondozása	27
Nevelőtestületünk feladata:	27
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	28
Felzárkóztatásra szoruló a gyermek, ha:	28
A felzárkóztatás általános kérdései	28
A felzárkóztatás célja:	28
Feladatok:	29
A felzárkóztatás szervezeti keretei:	29
Tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló	29
6. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	30
7. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	31
Fogalom-meghatározások:	31
Partneri igény, elégedettség mérése.....	31
Partnerekkel való kommunikáció	31
Közvetlen partnerek (kiemelten a pedagógus) közötti együttműködés:.....	32
A Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola partnerei	32
Közvetlen partnerek	32
8. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	35
9. A felvétel és az átvétel – Nkt. keretei közötti – helyi szabályai.....	36
Felvétel.....	36
Iskolánk Beiskolázási körzete.....	36
Átvétel.....	37
10. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	38
Biológia 8. évfolyam	38
Tematikai egység: Szépség, erő, egészség.....	38
Tematikai egység: A szervezet anyag- és energiaforgalma	38
Technika, életvitel és gyakorlat	38
Kémia	38
11. KOMPLEX ALAPPROGRAM.....	40
Célok	40

Alapelvek	40
Fejlesztési feladatok	41
Kiemelt fejlesztési feladataink.....	41
További feladatok	42
Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök.....	42
További tanulást segítő eszközök	43
Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek	43
A Komplex Alapprogram alprogramjai	44
Ráhangelődés	47
„Te órád”	48
Házi feladata	48
Értékelés	48
A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz	49
A szülők és a tanulók tájékoztatása	49
Az iskolában folyó munka időkeretének.....	49
Időkeretek.....	50
Jelölések az osztálynaplókban	50
A Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK elfogadása és jóváhagyása	51

BEVEZETÉS

A **Deák Ferenc Általános Iskola** 1961-ben nyitotta meg kapuit a Felsőpárti Általános Iskola jogutódjaként 4 telephelyen. 1988-ban a főépület bővítésével megszűntek a telephelyek.

1970-től valósult meg az emelt szintű testnevelés tanítása, mely 2012. szeptember 1-től, mindennapos testnevelés bevezetésével fokozatosan átszervezésre kerül.

Iskolánkat 2000-ben összevonták a Damjanich János Általános Iskolával, mely tagintézményként működött. E tagintézményben az emelt szintű rajzoktatás valósult meg. 2011-ben a városban az oktatási intézmények átszervezése során a Damjanich János Tagiskola tanulói átkerültek a Deák Ferenc Általános Iskola épületébe. A Tagintézményben megszűnt az általános iskolai nevelés - oktatás. Az emelt szintű rajzoktatás a Deák Ferenc Általános Iskolában folytatódik.

2009. szeptember 1 –től, felmenő rendszerben bevezetésre került az angol – magyar két tanítási nyelvű képzés.

2013. szeptember 1. –től, a korábban 1 – 3. évfolyamokon megvalósuló egész napos iskolaotthonos oktatást kibővül a 4. évfolyamra is.

2013. január 1. naptól az iskola neve **Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola** lett.

Helyzetelemzés

2019. október 1. statisztikai adatok alapján

évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	össz.
létszám	57	52	44	51	34	34	38	32	342
osztályok száma	2	2	2	2	2	2	2	2	16
iskolaotthonos	57	52	44	51	0	0	0	0	204
napközis	0	0	0	0	33	22	0	0	55
tanulószobás	0	0	0	0	0	0	17	11	28
más településről bejáró	3	8	6	2	1	3	3	6	32
magántanuló	0	0	0	0	0	1	0	1	2
SNI tanuló	6	4	7	7	8	13	13	6	64
BTMN tanuló	7	5	5	8	4	1	5	5	40
HH tanuló	1	2	2	4	3	3	5	8	28
HHH tanuló	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Személyi feltételek

Foglalkoztatottak		fő
Pedagógus		40
ebből	Gyógypedagógus	1
Nevelő – oktató munkát közvetlenül segítő (NOKS)		3
ebből	Iskolatitkár	1
	Oktatás technikus, rendszergazda	1
	Pedagógiai asszisztens	1
Gondnok		1
Takarító		3
Konyhai kisegítő		2

Tárgyi feltételek

Az intézmény épületére, helyiségeire vonatkozó adatok intézményi működés természetes mutatói	
Működést szolgáló épületek száma	2
Zöldterület (m2)	2 517
Tantermek száma (db)	16
Egyéb oktatási célú termek száma	3
Kiszolgáló helyiség száma	8
Megvilágított összes alapterület (m2)	2 510
Fűtött légtér (m3)	7 500
Hasznos alapterület (m2)	2 510
Egy tanulóra jutó hasznos alapterület	7,61

1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

A KULCSKOMPETENCIÁK

A Nat az Európai Unió által ajánlott kulcskompetenciákból kiindulva, arra építve, de a hazai sajátosságokat figyelembe véve az alábbiak szerint határozza meg a tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat, továbbá azokat, amelyek jellemzői, hogy egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási-tanítási folyamatban.

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az aktív tanulás a tanulóknak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot - a tanuló szükségleteinek megfelelően - közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteni a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását. Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszínéként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata - a közös célt szem előtt tartva - a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden intézményvezető és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érzés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológia, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények, valamint az utazó gyógypedagógiai hálózatok működtetésére kijelölt intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételel egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet

fenntartani. A tehetséggondozást valamennyi nevelési-oktatási szakaszban, minden neveléssel, oktatással foglalkozó intézménynek alkalmaznia kell, és a pedagógiai programjába szükséges beillesztenie.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésre gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az első évfolyam végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik.

Az első nevelési-oktatási szakasz fő feladatainak megvalósítását leghatékonyabban a fejlesztő, tanulástámogató értékelés szolgálja, összekapcsolva a diagnosztikus mérésekkel, amelyek segítik a tanulók hatékony fejlesztését, az aktuális pedagógiai tevékenység meghatározását, szükség esetén felülvizsgálatát.

Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulástámogató értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a tantárgyi előrehaladásról és a kompetenciák fejlődéséről a pedagógus a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Iskolánkban folyó nevelő – oktató munka során az alábbi alapelveket érvényesítjük:

A nevelés-oktatás nyelve magyar, a két tanítási nyelvű tagozaton – külön jogszabály szerint – részben a célnyelv.

A nevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.

A nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, törvényes képviselői megosztják intézményünkkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.

A nevelési munka egészét a tudás, az igazságosság, a rend, a szabadság, a méltányosság, a szolidaritás erkölcsi és szellemi értékei, az egyenlő bánásmód, valamint a fenntartható fejlődésre és az egészséges életmódra nevelés határozzák meg.

Munkánk fő szempontja, hogy elősegítsük a ránk bízott gyermekek harmonikus lelki, testi és értelmi fejlődését. Készségeik, képességeik, ismereteik, jártasságaik, érzelmi és akarat tulajdonságaik, műveltségük életkori sajátosságaiknak megfelelő, tudatos fejlesztése révén, és ezáltal erkölcsös, önálló életvitelre és céljaik elérésére, a magánérdeket a köz érdekeivel összeegyeztetni képes embereket, felelős állampolgárokat neveljünk. Kiemelt célunk a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetséggondozás.

A intézményünk pedagógiai kultúráját az egyéni bánásmódra való törekvés, a gyermek, a tanuló elfogadása, a bizalom, a szeretet, az empátia, az életkornak megfelelő követelmények támasztása, a feladatok elvégzésének ellenőrzése és a gyermek, tanuló fejlődését biztosító sokoldalú, a követelményekhez igazodó értékelés jellemzi.

A különböző ismereteket, a vallási, világnézeti információkat tárgyilagosan, sokoldalúan közvetítjük, a teljes nevelés-oktatási folyamatban tiszteletben tartva a gyermek, a tanuló, a szülő, a pedagógus vallási, világnézeti meggyőződését, és lehetővé tesszük, hogy a gyermek, tanuló egyházi jogi személy által szervezett hit- és erkölcstan oktatásban vehessen részt.

Kiemelt feladatunk a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók speciális igényeinek figyelembevétele, egyéni képességeikhez igazodó, legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

Intézményünk nyitott: **minden tanuló értékes**, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns. Az oktatási követelmények megállapítása és a követelménytámasztás az egyéni képességek objektív felmérésével és figyelembevételével történik.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai, értékei, eszközei, eljárásai

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és a nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptantervvel összhangban a nevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöljük meg.

Feladatunk továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Célunk továbbá, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járulunk hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

Fontos szerepet szánunk az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Kiemelten kezeljük az ország és tágabb környezetünk, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartjuk azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. Figyelmet fordítunk az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért megteremtjük azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Szándékunk, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekszünk a műveltség értékhordozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelműtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz-kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Ösztönözzük a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűztük ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenységet, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a

környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének meg- őrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók el pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze az alábbi szempontok alapján:

Az erkölcsi neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése.
- Cselekedetekért és azok következményeiért viselt felelősségtudat kialakítása.
- A tanuló igazságérzetének kibontakoztatása.
- A tanuló közösségi beilleszkedésének elősegítése.
- Önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülés segítése.
- Az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra való felkészítés.
- Erkölcsi és életvezetési problémák megoldási képességének kialakítása.
- A kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korruptió elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás képességeinek kiépítése.

Nemzeti öntudat, hazafias neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- Nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományainak megismertetése.
- Jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságának megismertetése.
- Közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzésének és a magyarságtudatnak a kialakítása.

Állampolgárságra, demokráciára neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- A törvénytisztelet tanítása.
- Az együttélés szabályainak betartatása.
- Az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletének kialakítása.
- Az erőszakmentesség, a méltányosság kialakítása.
- A főbb állampolgári jogok és kötelezettségek megismerése.
- A kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség, a felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság és a vitakultúra fejlesztése.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztésével kapcsolatos feladatok és célok

- A társas kapcsolati kultúra kialakítása.
- Szellemi fejlődését elősegítése.
- Képességeinek optimális alakulásának, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre juttatása.
- Valamennyi tudásterület megfelelő kiművelése.
- Érzelmeinek hiteles kifejezésének hozzásegítése empatisz képesség fejlesztése.

A családi életre neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- A harmonikus családi minták közvetítése.
- A családi közösségek megbecsülésének kiépítése.
- A felelős párkapcsolatok és helyes szexuális kultúra kialakításának elősegítése.

A testi és lelki egészségre neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- Az egészséges életmódra nevelés.
- A helyes táplálkozásra nevelés.
- A mozgás fontosságának és hasznosságának megismertetése.
- A stressz-kezelés módszereinek megismertetése.
- Lelki egyensúly megóvásának megismerése.
- A társas viselkedésük szabályozásának, a konfliktusok kezelésének módszereinek megismertetése.
- Önállóságra nevelés.
- A betegség-megelőzés alapelveinek megismertetése.
- Közlekedési szabályok megismertetése és a szabályok betartására való igény kialakítása.
- A testi higiéné igényének kialakítása.
- A veszélyes körülmények és anyagok felismerésében való segítése.
- A váratlan helyzetek kezelésének képességének kialakítása.
- A káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése.

Felelősségvállalás másokért, önkéntességgel kapcsolatos feladatok és célok

- A személyiség fejlesztése.
- A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása.
- Együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás (és - megvalósítás) gyakoroltatása.

Fenntarthatósággal, környezettudatossággal kapcsolatos feladatok és célok

- Az erőforrásokat tudatos, takarékos és felelősségteljes használata.
- Környezetkímélő, értékvédő magatartás kialakítása.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakoroltatása.

Pályaorientációval kapcsolatos feladatok és célok

- A munka világának megismertetése.
- Olyan feltételek, tevékenységek biztosítása, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Magatartásmódok fejlesztése.

Gazdasági és pénzügyi neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- A világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatok megismertetése.
- Az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területének bemutatása.
- A pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítása.

Médiatudatosságra neveléssel kapcsolatos feladatok és célok

- Az új és a hagyományos médiumok nyelvének megismertetése.
- A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása.
- A média működésének és hatásmechanizmusainak megismertetése.
- A valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjának megismertetése.
- Említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségének vázolása.

A tanulás tanításával kapcsolatos feladatok és célok

- A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata.
- Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.
- Meg kell tanítani, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere.
- Meg kell tanítani, hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások.
- Meg kell tanítani, hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok.
- Ki kell tapasztalni melyek az egyénre szabott tanulási módszerek, miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti. Iskolánkban a közösségépítés színterei az alábbiak:

- tanítási órák,
- tanórán kívüli foglalkozások, programok (hagyományápoló iskolai rendezvények)
- diák önkormányzati tevékenység
- szabadidős tevékenységek

Valamennyi terület más-más foglalkoztatási formát igényel, mások az egyes feladatok, célok, abban azonban megegyeznek, hogy tevékenyen hozzájárulnak:

- az egyén közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi normák, szokások elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartásformák kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Éppen azért, mert valamennyi terület feladata azonos és mivel az iskola nem egymástól függetlenül, hanem egymás mellett fejleszti a tanulók személyiségét, közösen egymást erősítve. A tanulók egyéni képességeit, beállítódását figyelembe véve kiemelten fontos, hogy megjelöljük azokat a legfontosabb közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatokat, amelyeket az intézmény valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az intézményben foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az intézményt segítő szervezetek vezetőinek is, hiszen megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A közösségfejlesztés eredményessége érdekében törekednünk kell, hogy minden tanuló:

- ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben lévő harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek,
- megismerje kulturális örökségeink jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit,
- sajátítsa el azokat az ismereteket és gyakorolja azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek az otthon, az iskola, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek,
- legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsülje meg azokat,
- váljon érzékeny a környezete állapota iránt, legyen képes a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát,
- életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá,
- szerezzen személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén,

- legyen képes az új audiovizuális környezetet megérteni és azt szelektíven használni,
- tanulóink tudjanak társaikkal és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni,
- az önálló, felnőtt életében képes legyen életmódjára vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani,
- ismerje meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait,
- kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez,
- tanuljon meg tanulni,
- tudja, hogy életpályája során többször pályamódosításra kényszerülhet,
- legyen képes önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére,
- tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést

Az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

- Önkéntes jelentkezők: szakkörök, nyári képzőművészeti táborok, sportrendezvények szervezése
- Osztályközösségi programok szervezése, pl. színház, mozi, könyvtárlátogatások...
- Csapatversenyek szervezése - közlekedési versenyek, környezetvédelmi versenyek
- Rajzkiállításokon való részvétel
- Diák-önkormányzati nap programjának a szervezése és lebonyolítása
- Mikulás buli és az iskolai farsang megszervezése
- Javaslatok előterjesztése a Deák – Diák – Show műsorához
- Iskolai Gyereknapi szervezése és lebonyolítása
- Hulladékgyűjtés szervezése lebonyolítása
- Iskolai ünnepségek lebonyolítása (pl. okt. 6, márc. 15.)
- Iskolai ünnepségekhez (pl. tanévnyitó, ballagás) dekorációs feladatok megvalósítása
- Osztálykirándulások szervezése, lebonyolítása
- Iskolai tevékenységekről, eseményekről beszámoló készítése (Szentesi Gyors, Szentesi Mozaik internetes fórumokon)

Összességében a tanulóinkkal és pedagógusainkkal egy olyan közösség kialakítása a cél, amelyben büszkéek vagyunk a sikereinkre, értékeinkre, és saját iskolánk közösségének a munkájára. Nélkülözhetetlenek az együttes élmények, a közös cselekvések kialakítása, végrehajtása.

4. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

Pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, iskolában a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével.

Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére,
- együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülő (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslatokra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,
- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.
- **Biztosítjuk a sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola) át-menetet támogató fejlesztések strukturális garanciáit.** Munkatervben

rögzítetten végezzük a sikeres átmenetet támogató programok kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos tevékenységeket

Osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnökök kiválasztása, megbízása

Az osztályfőnököt – az iskolavezetés javaslata alapján – az intézményvezető bízza meg.

Az osztályfőnöki megbízás elsősorban annak adható, aki

- a) az intézmény főállású pedagógusa
- b) legalább négy éves tanári gyakorlattal rendelkezik

A tantárgyfelosztás készítésénél kiemelt szempont, hogy az osztályfőnökök lehetőleg minél több óraszámban tanítsanak az osztályukban.

Az osztályfőnöki feladatok ellátásáért osztályfőnöki pótlék jár.

Az osztályfőnök feladatai

A tanulmányi munka figyelemmel kísérése

- a) Beszámolót készít a félévi és év végi osztályozó értekezletre (mellékelte dokumentum kitöltése)
- b) Szöveges beszámolót készít:
  - a hiányzások mértékéről
  - az osztály közösségi munkájáról
  - a tanulmányi és sportversenyeken elért eredményekről
  - a kimagaslóan, illetve a gyengén teljesítő tanulókról
- c) Az első félév befejezése előtt és a tanév vége előtt 30 nappal, a szaktanárral való konzultációt követően, Ellenőrző útján értesíti az egyes tantárgyakból elégtelen osztályzatra álló tanulók szüleit,

A diákönkormányzat segítése

- a) Minden tanév elején segíti az osztály diákönkormányzati képviselőinek megválasztását (5.-8. osztályokban)
- b) Havonta egyszer az osztályfőnöki órán, az osztály előtt beszámoltatja a diákönkormányzati képviselőket a DÖK megbeszélésen törtétekről.

Az osztály magatartásának, szorgalmának, az osztály közösségi életének figyelemmel kísérése

- a) Az osztállyal együtt havonta értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát.
- b) Félévkor és év végén az osztályban tanító tanárokkal együtt értékeli a tanulók magatartását, szorgalmát.
- c) A tanév elején, az első osztályfőnöki órán megismerteti a tanulókkal az iskola Házi rendjét, a Tűzriadó tervet, valamint tűz és balesetvédelmi oktatást tart.
- d) Az osztályközösség megismerése, struktúrájának feltérképezése, szociometria felvétele, kiértékelése.
- e) Az osztályközösség életének megszervezése, az osztályszabályok rögzítése, betartatása.
- f) Az iskolai rendezvényeken (tanévnitó, ünnepek, közösségi rendezvények, ballagás, tanévzáró) felügyeli saját osztályát.

Adminisztrációs, dokumentációs tevékenység

- a) A haladási és osztályozó napló kitöltése, vezetésének az ellenőrzése.
- b) Tanév elején a tanulói adatok pontosítása, ellenőrzése
- c) Rögzíti az osztálynaplóban a tanulókról a HH, HHH, SNI, BTMN és egyéb speciális adatokat.
- d) A tanulói Ellenőrző könyvek havonkénti ellenőrzése, a hiányzó érdemjegyek beírása.
- e) A hiányzások összesítése, havonta, félévkor, tanév végén.
- f) Az igazolatlan hiányzásokat jelzi az alábbiak szerint:
  - A tanuló első óra igazolatlan hiányzásának jelzése a szülő felé.
  - A tanuló 10 óra igazolatlan hiányzásának jelzése a szülő, a Családsegítő Szolgálat és Szentés Járási Gyámhivatal felé.
  - A tanuló 50 óra igazolatlan hiányzásának jelzése a Családsegítő Szolgálat és Szentés Járási Gyámhivatal felé.
- g) Félévi értesítők, év végi bizonyítványok kitöltése, kiadása.
- h) A tanulói Törzslapok kitöltése, naprakész vezetése.
- i) A javítóvizsga/osztályozó vizsgához kapcsolódó adminisztráció elvégzése.
- j) Pedagógiai véleményeket ír, jellemzések készítését.

Az osztályfőnöki órák tervezésével, megtartásával kapcsolatos teendők

- a) Az osztályfőnöki tanterv alapján összeállítja és elkészíti az osztályfőnöki órák tervezett tematikáját
- b) Az első osztályfőnöki órán ismerteti a tanulóknak az intézmény éves munkatervét.

Az osztályfőnöki óra funkciója

- a) A tanulók segítése
  - önismeretük fejlődésében
  - az önnevelés iránti igény felkeltésében
  - személyiségük stabilitásában
  - életpályájukra való felkészülésében
- b) Szociális képességeik fejlesztése

Az osztályfőnöki órák tanmenetének összeállításánál időt kell biztosítani

- a) az osztály aktuális problémáinak megbeszélésére
- b) a tanulókat érdeklő és érintő kérdések megvitatására
- c) a havonkénti magatartás és szorgalom jegyek értékelésére
- d) az osztályközösségi program szervezésére
- e) az ünnepségekre való felkészülésre
- f) a pályaválasztásra
- g) a káros szenvedélyek fogyasztásának károsító hatására

Ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az osztályfőnök elvégzi az osztálya tanulóival kapcsolatos gyermek – és ifjúságvédelmi feladatokat. Ezen belül:

- Tájékoztatja a szülőket, a szentesi gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontosabb intézmények elérhetőségéről (pl. Családsegítő stb.)
- Az osztályába járó tanulókkal kapcsolatos határozatok, szakértői szakvélemények érvényességét ellenőrzi, felülvizsgálja a gyógypedagógussal együttműködve.
- Tájékoztatja a szülőket az étkezési, térítési díj fizetéshez igénylehető szociális alapú támogatásokról és kitölti az ehhez szükséges nyomtatványt.
- Intézkedik az étkezési –díj elmaradása miatt.

- Kapcsolatot tart hivatalos szervekkel (pl. Családsegítő szolgálat, Rendőrség...), iskolai védőnőkkel szociális és egészségügyi problémák miatt.
- Különböző Nyilatkozatok / Nyomtatványok (pl. tankönyvellátás) kiosztja, összegyűjti.
- Kiemelt figyelmet fordít a szülőkkal, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Kiemelt figyelmet fordít a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére, szükség szerint esetmegbeszélést tart.

Szülőkkal való kapcsolattartás

- a) Egy tanévben legalább három szülői értekezlet megtartása.
- b) 8. osztályban pályaválasztással/továbbtanulással kapcsolatos szülői értekezlet megtartása
- c) Az 1. és 5. évfolyamokon családlátogatást végez, a többi évfolyamon új tanuló felvétele vagy a tanulóval kapcsolatos probléma észlelése esetén.
- d) Az éves munkatervben meghatározott fogadóórák megtartása.

A szülőkkal való kapcsolattartás egyik legfontosabb színtere a szülői értekezlet.

Az értekezletre való felkészülés alapos munkát igényel az osztályfőnőktől. Figyelme terjedjen ki:

- a) a szülői értekezlet időpontjának időben történő tájékoztatására
- b) az adott téma alapos átgondolására, a szükséges anyagok összegyűjtésére
- c) a gondolatmenet vázlatos rögzítésére
- d) a vitás kérdések megfogalmazására
- e) az objektivitásra való törekvés tudatosulására (a tanulók név szerinti említésére és a negatív megjegyzések mellőzésére)

5. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.
- **lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló**

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

A pedagógiai alapelveink, céljaink és feladataink tükrében vállalja az intézmény azon tanulók nevelését-oktatását, akik speciális pedagógiai eljárások segítségével juttathatók el céljaikhoz.

Célunk a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő, sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók személyiségfejlesztése, közösségbe kapcsolása, szocializálódásuk segítése.

A fejlesztő, segítő tevékenység programját helyzetfelmérés alapján, egyénre szabottan határozzuk meg, az alábbiak szerint:

A sajátos nevelési igényű (tanulási zavar, magatartási zavar, érzékszervi fogyatékos, mozgásszervi fogyatékos)

Feladat(ok)	Felelős(ök)
Érintett tanulók felmérése, megfigyelés	osztályfőnök, gyógypedagógus
Szakértői vizsgálat, szakvélemény beszerzése, kontrollvizsgálat időpontjának követése	osztályfőnök, gyógypedagógus
Személyre szabott pedagógiai eljárások a szakvélemény keltezését követő munkanaptól megtervezése ▪ egyéni, kiscsoportos segítségnyújtás ▪ egyéni fejlesztési terv ▪ fejlesztő foglalkozás ▪ differenciált tanórai tanulásszervezés ▪ mentortanár ▪ szakirányú gyógypedagógus ▪ speciális eszközök beszerzése, alkalmazása	nevelési tanácsadó, szakértő bevonásával az osztályfőnök, iskolapszichológus, nevelőtestület tagjai, gyógypedagógus
Pedagógiai eljárások érvényesítése: ▪ kiváltó okok megismerése ▪ pozitív környezeti hatások célirányos alakítása, létrehozása ▪ pozitív közösségi hatások célirányos alakítása, létrehozása ▪ személyiségfejlesztő (szociális	A tanulóval kapcsolatban állók (család, diáktársak, pedagógusok, egyéb dolgozók), nevelési tanácsadó, iskolapszichológus

Feladat(ok)	Felelős(ök)
készségfejlesztő) technikák alkalmazása, együttműködési képesség fejlesztése ▪ rendszeres konzultáció szülővel	
Szükség esetén a nevelési tanácsadó szolgáltatásainak igénybe vétele	Gyógypedagógus, iskolapszichológus
Iskolai, közösségi programokba bekapcsolás	Osztályfőnök, szaktanárok

A kapcsolattartás formái:

- Már az őszi folyamán kijelöljük a következő év első osztályos tanítóit, hogy felvehessék a közvetlen kapcsolatot a nagycsoportos óvónőkkel.
- Óvodai foglalkozásokon nézik meg a leendő tanulókat.
- Iskolalátogatást szerveznek a nagycsoportos óvodásoknak.
- Az alsó tagozatos munkaközösség beiskolázási tervben rögzíti a feladatokat.
- A szülőkkal való konzultáció érdekében óvodai szülői értekezletet, illetve iskolai szülői értekezletet tartunk.
- Figyelembe vesszük a nevelési tanácsadó javaslatait.
- Az óvodai megállapításait bővítjük személyes információval.
- A leendő elsőosztályos tanulók szülőinek pedagógiai jellegű előadásokat szervezünk külső szakemberek bevonásával.
- Első osztályosok „bemeneti szűrése” szeptember hónapban: tanulási képességek szűrése, a fejlesztendő gyerekek csoportjának kialakítása.
- Az iskolában jelentkező súlyos magatartási rendellenességek esetén a szülőt meggyőzve és mellénk állítva a szakértői és rehabilitációs bizottság elé visszük a döntést.
- A szocializációs zavarok feloldásában a napközinek és minden olyan iskolai szervezetnek szerepe van, amelyben a tanuló megfordul.
- A különösen pubertás korban élesen jelentkező problémák levezetésére önismereti és szocializációs tréningeket szervezünk.
- Az osztályfőnököknek feladata, hogy a kollégákkal, családdal, nevelőotthonnal koordinálva tegyen meg mindent a nehézségek felszámolására.

A HHH-s tanulók szocializációs nehézségeinek enyhítése érdekében: az iskolán kívüli környezeti hatások enyhítése, kompenzációs technikák alkalmazásának elsajátítása, pozitív hatások célirányos alakítása.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítésének feladatai, stratégiai eljárási rendje:

Feladat(ok)	Felelős(ök)
Érintett tanulók felmérése, megfigyelés	osztályfőnök, gyógypedagógus
Kapcsolattartás más intézményekkel, konzultáció szülővel, egyéb szakemberekkel (pszichológus, Családsegítő központ), civil szervezetek, szakvélemény beszerzése, kontrollvizsgálat időpontjának követése	osztályfőnök
Személyre szabott pedagógiai eljárások a szakvélemény keltezését követő munkanaptól megtervezése ▪ egyéni, kiscsoportos segítségnyújtás ▪ egyéni fejlesztési terv	nevelési tanácsadó, szakértő bevonásával az osztályfőnök, iskolapszichológus, nevelőtestület tagjai, gyógypedagógus

Feladat(ok)	Felelős(ök)
- fejlesztő foglalkozás, szakkorrepetálás, felzárkóztatás - differentiált tanórai tanulásszervezés - mentortanár	
Pedagógiai eljárások érvényesítése: - kiváltó okok megismerése (iskolán kívüli környezet hatása) - pozitív környezeti hatások célirányos alakítása, létrehozása - pozitív közösségi hatások célirányos alakítása, létrehozása - személyiségfejlesztő (szociális készségfejlesztő) technikák alkalmazása, együttműködési képesség fejlesztése	A tanulóval kapcsolatban állók (család, diáktársak, pedagógusok, egyéb dolgozók), nevelési tanácsadó, iskolapszichológus
Szükség esetén a nevelési tanácsadó szolgáltatásainak igénybe vétele	Gyógypedagógus, iskolapszichológus
Iskolai, közösségi programokba bekapcsolás	Osztályfőnök, szaktanárok

A szocializációs zavarok az első közösségbe kerüléskor már jelentkeznek. Miután az óvoda kötelező iskola előkészítést végez, feltétlenül rendelkezik irányadó információkkal a tanulók magatartásával kapcsolatban. Ezért tehát az óvodával, az óvónőkkel a kapcsolattartás fontos és szükséges, ennek érdekében az óvónők, tanítók, gyógypedagógus és fejlesztő pedagógusok szeptember második hetében esetmegbeszélést tartanak, melynek témája a hiányzó szakvélemények beszerzése, egyéni fejlesztések átbeszélése.

A kiemelten tehetséges gyermekek fejlesztésével kapcsolatos feladat

Nevelőtestületünk számára az egyik legnagyobb kihívás és felelősség, hogy felismerjük, és fejlesszük a tehetséget, különös figyelmet fordítva a hátrányos, halmozottan hátrányos, de tehetséges tanulókra.

A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Résztétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

Nevelőtestületünk feladata:

A képességek kibontakoztatásának a lehető legnagyobb teret biztosítani és ebben az időszakban a mobilitás lehetőségét megteremteni, hogy módot teremtsünk a tehetség felismerésére.

A felismert képességterületeken belüli tehetségfejlesztés szinterei:

- a tanórai differenciált foglalkozások
- tehetséggondozó versenyeken történő indítás

- szakkörökbe irányítás
- a tanulmányok lerövidítése
- a könyvtár lehetőségeinek felhasználása
- a művészeti iskola osztályaiba irányítás
- vetélkedők – házi és városi
- sportversenyek
- szaktárgyi, művészeti, kulturális rendezvények
- pályázatok
- bemutatók
- színházlátogatások
- mozi és múzeumlátogatások
- Internetes versenyekre irányítás
- a multimédiás iskolai könyvtár lehetőségeinek kihasználása
- pályaválasztás és továbbtanulás segítése

A tanulmányi és egyéb versenyeken, vetélkedőkön a részvétel önkéntes.

A tehetséggondozásra szerveződött szakkörökbe a jelentkezés önkéntes és szülői hozzájáruláshoz kötött, beiratkozás után a foglalkozások látogatása kötelező.

A verseny győzteseit az SZMSZ-ben és Házi rendben rögzített módon jutalmazzuk, díjazzuk, nyilvánosságra hozzuk.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatásra szoruló gyerek száma évről - évre nő. Az óraszámok tanulócsoportonkénti meghatározása csak az adott tanévben, a felmérések, szűrések eredményének ismeretében lehetséges.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha:

- szétszórt figyelmű, nehezen tud koncentrálni, lassan vált egyik feladatról a másikra,
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat,
- gondolkodási műveleteinek nehézségei,
- feladattudat, feladattartás gyengesége,
- orientációs képesség gyengesége,
- kézügyessége, finommotorikája fejletlen,
- matematikai képességek gyengesége,
- olvasási, helyesírási problémái vannak,
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel valamely részképesség területén adódó lemaradás miatt,
- a nevelési tanácsadó javaslata alapján korrepetálást, felzárkóztató foglalkoztatást igényel valamely tanulási vagy beilleszkedési nehézségei miatt.

A felzárkóztatás általános kérdései

A felzárkóztatás célja:

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknál, egyénre szabott nevelési módszerek alkalmazásával a szociális hátrányok leküzdése.

- Környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály-, illetve iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.

Feladatok:

- kreatív tevékenységre épülő foglalkozások szervezése
- tanulási motivációt erősítő tevékenységek szervezése
- pozitív példamutatás
- életszerű helyzetek, szituációs gyakorlatok
- életvezetési gyakorlatok
- szabadidő hasznos eltöltésére gyakorlatok

A felzárkóztatás szervezeti keretei:

- 1-4. évfolyamon a tanórai órákhoz kapcsolódóan készségek, képességek fejlesztése fejlesztő pedagógus, logopédus szakember bevonásával.
- 5-8. évfolyamon egyéni és csoportos korrepetálás, kis létszámú, csoportos fejlesztő foglalkozások.
- A napközi és tanulószobai foglalkozások ezt a munkát erősítik a napközibe, tanulószobára beiratkozott gyermekek körében.

Tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló

Lemorzsolódással veszélyeztetett tanuló az, akinek a tanulmányi átlageredménye 3,0 alatti vagy a megelőző félévi átlageredményéhez képest 1,1 – et rontott a tárgyfélév eredményében.

Biztosítjuk az intézmény szolgáltatásaihoz való egyenlő hozzáférést, kiemelten: a tanulószobai és napközis foglalkozás, a szakkörök és a diákkörök, a szervezett kulturális / szabadidős és szülői programok, könyvtár/ informatikai eszközök használata esetében.

- A tanulószobai, a napközis foglalkozás és az informatikai hozzáférések segítségével az iskolában megfelelő pedagógiai környezetet kínálunk a családi háttér kompenzálására a tanulás a házi feladat elkészítéséhez.
- Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.

6. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTELI JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében, kérdéseikkel, véleményükkel, javaslataikkal – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola igazgatójához, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőjéhez, a diákönkormányzathoz vagy a szülői szervezet képviselőjéhez fordulhatnak.

A tanulók megválasztják diákképviselőt és választhatók a diákönkormányzatba. (ld.: diákönkormányzat szervezeti és működési szabályzata).

A tanulók személyesen, vagy képviselő útján részt vehetnek az érdekeiket érintő döntések meghozatalában. Véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek a tanulókkal összefüggő kérdésekkel kapcsolatban.

A tanulók részt vehetnek a tanulók közös tevékenységeinek megszervezésében, diákköröket létrehozására javaslatot tehetnek. Diákkör lehet: szakkör, érdeklődési kör, énekkar, művészeti csoport stb. A javasolt diákkör létrehozásáról minden tanév elején – az adott lehetőségek figyelembevételével – az éves munkaterv elfogadása és a tantárgyfelosztás jóváhagyása alapján a nevelőtestület dönt.

A tanulókat az iskola igazgatója, igazgató – helyettese, Diákönkormányzatot segítő tanára és az osztályfőnökök, szaktanárok az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális tudnivalókról folyamatosan tájékoztatja.

A tanulók nagyobb közösségeit érintő kérdésekben a diákönkormányzatnak véleményezési joga van.

Az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat minden tanuló az őt nevelő és oktató pedagógusok munkájáról, az iskola működéséről.

A tanulói véleménynyilvánítás jogának gyakorlását segítő fórumokat és eljárásokat – az igazgató hozzájárulásával – a diákönkormányzat szervezi.

A tanulóknak kérdéseikre, kéréseikre tizenöt napon belül érdemi választ kell kapniuk.

A tanulók méltányossági és törvényességi kérelmükkel első fokon az iskola igazgatójához, másodfokon az iskola fenntartójához fordulhatnak írásban.

7. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

Fogalom-meghatározások:

- **Partner:** Az intézmény működésének intézményen belüli és intézményen kívüli résztvevői, illetve azok a szervezetek és személyek, akik az intézmény működésével vagy annak eredményével szemben elvárásokat fogalmaznak meg.
- **Közvetlen partner:** A tanulási-tanítási és nevelési folyamat elsődleges szereplői (a gyermekek, tanulók, a pedagógusok, és a pedagógiai munkát segítő munkatársak), közvetlen megrendelői (szülő, fenntartó), a tanuló életútjának következő állomása, illetve az intézmény számára meghatározó szerepet játszó egyéb közvetlen felhasználó.
- **Közvetett partner:** Mindazon megrendelők, akik valamilyen szabályozó rendszeren keresztül társadalmi és szakmai igényeket fogalmaznak meg és/vagy közvetítenek az intézménynek (pl. jogalkotók), azok a partnerek, akik együttműködésükkel segíthetik az intézményt céljai elérésében (pl. civil szervezetek, kulturális szervezetek), azok a szervezetek és közösségek, amelyek elvárásokat fogalmaznak meg a tanulási-tanítási és nevelési tevékenység folyamataival és/vagy eredményével szemben.

Partneri igény, elégedettség mérése

Az iskola vezetése rendszeresen méri a partnerek igényeit, elégedettségét. A gyengeség-erősség vizsgálat legáltalánosabb módszere a SWOT analízis.

A közvetlen és közvetett partnerekkel való folyamatos kommunikáció elemi érdeke az intézménynek, hiszen a tervezett beavatkozás mértékében meghatározza a partnerek elégedettségét, az intézmény folyamatos fejlesztése alapját képezi.

Általánosságban:

- a) A közvetlen partnerek igényeinek felmérése kérdőíves formában új „belépéskor” (pl. szülő), illetve nagyobb volumenű változtatások betervezésekor
- b) A közvetett partnerek igényeinek felmérése szóbeli, tárgyalásos formában, ugyanilyen formában történik az elégedettségmérés.
- c) A közvetlen partnerek elégedettségének mérése kérdőíves formában alkalmanként, valamint nagyobb volumenű változások bevezetése után

Partnerekkel való kommunikáció

- a) A közvetlen partnerekkel napi, szóbeli kommunikáció
- b) Kommunikációs eszközök: telefon, fax, levél, e-mail, tájékoztató füzet, e-napló
- c) Értekezlet, tárgyalás
- d) Információs tábla, az iskolavezetés hirdetőményeinek, az alapítványnak a faliújságja
- e) Szórólapok, tájékoztató lapok
- f) Minden, a partnereket érintő információ biztosítása a kapcsolattartó részéről az éppen leghatékonyabb kommunikációs forma alkalmazásával
- g) Ha olyan változás történik, amely a partner korábbi elköteleződését befolyásolja, a partner időben kapjon tájékoztatást a kapcsolattartón keresztül.

Közvetlen partnerek (kiemelten a pedagógus) közötti együttműködés:

Kiemelt figyelmet fordítunk a belső partnerség kialakítására és az egymástól tanulás erősítésére. Belső továbbképzések megvalósítása, szakmai együttműködés erősítése, elsősorban az inkluzivitást támogató ILMT PR kapcsolódóan.

A Szentesi Deák Ferenc Általános Iskola partnerei**Közvetlen partnerek**

Partner megnevezése	Az együttműködés tárgya és célja	Az együttműködés módszere	Az együttműködés felülvizsgálatának gyakorisága
Szülők	Folyamatos tájékoztatás, véleménykérés, konszenzus kialakítása.	SZM választmányon, osztályfőnökön keresztül, vagy véleménykérés kérdőíves formában. Szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával.	Évenként az SZM ülést követően.
Tanulók	Az oktatási-, nevelési szolgáltatás magas szintű teljesítése. Demokratikus légkör fenntartása. Továbbtanulásra való felkészítés.	Tanórai és tanórán kívüli tevékenység. DÖK közgyűlés.	Évenként a diákközgyűlést követően.
Fenntartó	Az alapító okirat szerinti tevékenység folytatása.	A működéshez szükséges dokumentumok (Pedagógiai Program, Szervezeti és Működési Szabályzat, tantárgyfelosztás,) egyeztetése, előterjesztése és elfogadtatása.	Munkaterv szerint. Vezetői értekezleten való részvétel.
Pedagógusok	Az iskola diákjainak irányába nyújtott szolgáltatásaink magas színvonalon tartása és fejlesztése. Munkaszervezési feladatok ellátása, részvétel a külső kapcsolattartásban. Személyes kapcsolattartás, a kollegiális viszony megtartása.	Személyes kapcsolattartás, nevelőtestületi értekezlet.	Az együttműködés folyamatos az éves Munkaterv szerint.
Nem pedagógus munkatársak	Az oktató- nevelő munka támogatása adminisztratív és technikai oldalról. A működőképes intézmény biztosítása.	Személyes kapcsolattartás, alkalmazotti értekezlet az együttműködés felülvizsgálatára.	Az együttműködés folyamatos.
Következő iskolai szint intézményei	Tanulóink sikeres felkészítése és delegálása.	Személyes kapcsolattartás, nyílt napokon és versenyeken való részvétel.	Az együttműködés folyamatos.

Közvetett partnerek

Partner megnevezése	Jellemző	Sajátos érdekek	Kapcsolattartó
Emberi Erőforrások Minisztériuma, Köznevelésért Felelős Államtitkárság	Államigazgatási szerv.	Jogkövetés, együttműködés, végrehajtás.	Intézményvezető
Óvodák	Beiskolázási körzetünk óvodái.	A leendő elsős tanulók megnyerése.	Intézményvezető
Általános iskolák	Eltérő fenntartású általános iskolák.	Együttműködés, körzeten kívüli gyermekek "megszerzése", más intézmények legyőzése a versenyeken.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
Középiskolák	Eltérő képzési irányú középiskolák.	Együttműködés, tanulóink sikeres delegálása a következő képzési fokozatba.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
Csongrád Megyei Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság	Speciális iskolába való áthelyezés.	Együttműködés, pontos adatszolgáltatás.	Intézményvezető
Családsegítő Központ Gyermekjóléti Szolgálat	Családsegítő, gondozó szolgáltatás.	A családi szocializációs zavarok kiszűrése, segítő szolgálat.	Intézményvezető Osztályfőnökök
Közalkalmazotti Tanács	Érdekképviselő.	Jogvédelem, növekvő befolyás.	Intézményvezető
Művészeti iskolák	Készségfejlesztés, tehetséggondozás.	Tehetséges gyerekek gondozása, megfelelő hely biztosítása, együttműködés	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
A Szentesi Deák Ferenc Általános Iskoláért Alapítvány	Iskolai rendezvények, osztályok, szakkörök támogatása	Folyamatos együttműködés.	Intézményvezető Kuratóriumi tagok
Iskolaorvos, védőnők, Vöröskereszt, ANTSZ	Problémás esetek kiszűrése, segítségnyújtás a szülőknek, kötelező oltások beadása.	Megfelelő hely biztosítása, együttműködés, egészségügyi nevelés, megelőzés.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
DSE	Iskolai sportfoglalkozások tartása, szabadidő szervezése.	Tornaterem biztosítása, együttműködés, tehetséges gyerekek felkutatása.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
Gyámhivatal	Segítségnyújtás.	Együttműködés, gyámügyi intézkedések.	Intézményvezető
Beszállítók	Ételszállítás, tankönyvellátás.	Hosszú távú együttműködés.	Intézményvezető

Partner megnevezése	Jellemző	Sajátos érdekek	Kapcsolattartó
Iskolaszék	Pedagógusok, szülők, fenntartó képviselte, érdekképviselte.	A nevelési-oktatási tevékenység segítése, hosszú távú együttműködés, építő jellegű javaslatok.	Intézményvezető
Szülői Munkaközösség	Osztályonként 3 képviselő.	A pedagógiai nevelési program megvalósítása, részvétel a döntéshozatalban.	Intézményvezető
Rendőrség, tűzoltóság, mentők	Szükség szerinti alkalmi kapcsolat.	A deviáns magatartásformák kialakulásának megelőzése, szabályos közlekedés, elsősegélynyújtás.	Intézményvezető
Polgárőrség	Civil szerveződés.	Együttműködés, bűnmegelőzés, biztonság.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
Sportklubok	Szervezett sportfoglalkozások tartása.	Készségfejlesztés, tehetséges gyermekekkel foglalkozás, megfelelő hely biztosítása, testi-lelki fejlődés.	Intézményvezető
Közösségi Tér	Szabadidős foglalkozások tartása.	A szabadidő kulturált eltöltése.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes
Média	Szentesi Élet, Városi Visszhang, Szentesi Televízió, Kurca Televízió, Rádió 451, Szentesi Gyors, Szentesi Mozaik	Szoros együttműködés, folyamatos informálás.	Intézményvezető Intézményvezető-helyettes

8. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve (magántanuló),
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt értékelhető, és a tanítási év végén nem minősíthető akkor, ha a nevelőtestület engedélyezi, akkor osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület engedélyezi, akkor osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanuló szüleit (gondviselőt), a vizsgát megelőző legalább 30 napon belül értesíteni kell.

9. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL – NKT. KERETEI KÖZÖTTI – HELYI SZABÁLYAI

Felvétel

A tankötelezettség megkezdésének feltétele a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megléte, annak igazolása, az óvodai szakvélemény alapján.

Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1. és április 30. között - kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes, vagy a választott iskola első évfolyamára.

Intézményünk nyitott: **minden tanuló értékes**, a pedagógiai gyakorlatunk tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése a domináns. Az intézmény/osztályok/csoportok tanulói arányait tekintve az esélyegyenlőségi helyzetet megtartjuk / kialakítjuk és érvényesítjük a felvételi eljárás során.

Iskolánk Beiskolázási körzete

Arany János utca	Ifjúsági sétány	Nagytőke tanya
Aulich Lajos utca	Jókai utca	Nyíri utca
Babós utca	Kikelet utca	Pólya utca
Bajcsy-Zsilinszky utca	Kispatéi út	Pöltenberg Ernő utca
Bálint utca	Kiss Ernő utca	Rákóczi Ferenc utca
Batthyány utca	Korsós sor	Rúzs-Molnár utca
Bercsényi utca	Kölcsey utca	Sajó köz
Boros Sámuel utca	Kristó Nagy István utca	Sárgaparti utca
Borza utca	Lahner György utca	Sima Ferenc utca
Cédrus utca	Lázár Vilmos utca	Szalai utca
Céhház utca	Leiningen Károly utca	Szarvasi út
Damjanich utca	Madách Imre utca	Szedder Imre utca
Deák Ferenc utca	Mágocsi út páros oldal	Szűrszabó Nagy Imre utca
Derzsi Kovács Jenő utca	Mikecz utca	Téglagyári út
Dessewffy sor	Munkás utca	Török Ignác utca
Dósai Molnár utca	Nádas sétány	Vadaskert utca
Dózsa György utca	Nagy Sándor utca	Vasvári Pál utca
Dr. Berényi Imre utca	Nagyöregcső utca	Vécsei Károly utca
Dr. Udvardi László utca	Nagyhegy	Vörösmarty utca
Hajnal utca	Nagyhegy sor	Wesselényi utca
Hékéd tanya	Nagyhegy-széli út	Nagytőke település Közigazgatási Területe

Az általános iskola 1. évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
- a gyermek személyi azonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt;
- gyermek TAJ kártyáját;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai szakvéleményt;
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét;
- szülő lakcímkártyáját.

Átvétel

A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél / átvételnél be kell mutatni:

- a tanuló lakcímkártyáját;
- a tanuló TAJ kártyáját;
- a szülő lakcímkártyáját;
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintfelmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, illetve tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az általános iskola felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor köteles először a halmozottan hátrányos tanulók kérelmét teljesíteni. A halmozottan hátrányos tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye – ennek hiányában tartózkodási helye – azon a településen, vagy kerületben / körzetben van ahol az iskola székhelye található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi / átvételi kérelmének teljesítése után is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja. Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló:

- szülője, testvére tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől / tartózkodási helyétől 1 km –en belül található.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől / átvételtől tanuló jogviszonyt létesítő vagy elutasító döntést hoz, jelentkezéstől számított 30 napon belül.

10. AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az új Nemzeti alaptanterv 2013-tól minden iskolában kötelezően bevezeti az elsősegélynyújtás oktatását. A tanterv szerint a 7. és 8. évfolyamon az alapfokú ismereteket kell elsajátíttatni a diákokkal, illetve balesetek elemzésével a közlekedési veszélyekre is fel kell hívni a figyelmüket.

Biológia 8. évfolyam

Tematikai egység: Szépség, erő, egészség

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek:

Milyen mozgásszervi sérülések fordulhatnak elő? Hogyan előzhetők meg és milyen elsősegély alkalmazható? Sérülések típusai (rándulás, ficam, szakadás, törés). Alapvető elsősegély-nyújtási ismeretek.

Fejlesztési követelmények:

Elsősegélynyújtás bőrsérülések esetén. Elsősegélynyújtás mozgássérülések esetén.

Tematikai egység: A szervezet anyag- és energiaforgalma

Problémák, jelenségek, gyakorlati alkalmazások, ismeretek:

Fulladásos tünetek elhárítása. Allergiát kiváltó anyagok megismerése, a tünetek kezelésének módjai. A leggyakoribb szív- és érrendszeri betegségek tünetei, kialakulásának okai. Kockázatot jelentő élettani jellemzők. Az érrendszer állapota és az életmód közötti összefüggés. Vércéltípusok és ellátásuk. A szívinfarktus előjelei.

Fejlesztési követelmények:

Elsősegély-nyújtási teendők gyakorlása a vizsgált sérülések és rosszullétek esetében.

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végén:

Ismeri a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.

Technika, életvitel és gyakorlat

Baleseti veszélyek, kockázatok, balesetvédelem, KRESZ. Teendő sérülések esetén.

Kémia

Baleseti veszélyek, kockázatok, balesetvédelem. Sérülést okozó vegyszerek, anyagok bemutatása. Teendő sérülések esetén.

Témakör	Ismeretek, gyakorlati alkalmazások	Tantárgy
Az elsősegélynyújtás	Az elsősegélynyújtás fogalma, elsősegélynyújtási kötelezettség, elsősegélynyújtás helyzete Magyarországon, a segítségnyújtás fokozatai.	Technika és életvitel
Vérzések	Artéria, véna, hajszálér, hajszáleres vérzés, vénás vérzés, artériás vérzés, artériás nyomópont, fedőkötés, nyomókötés. A vérzések típusai, a vérzéscsillapítás lehetőségei, egyszerűbb kötözési módok.	Biológia (az ember keringési szervrendszere)
Légutak	Szabad légutak részeinek ismerete, légúti akadályok eltávolítása, szabad légutak biztosítása: Heimlich-féle mufogás, Rautek-féle mufogás, stabil oldalfektetés.	Biológia (az ember légzési szervrendszere)
Utcai balesetek	Helyszínbiztosítás, eszméletlenség felismerése, reflexek, légzésvizsgálat, keringésvizsgálat, stabil oldalfektetés, mentőhívás.	Technika és életvitel (KRESZ)
Mozgásszervek sérülései	A csontrendszer részeinek ismerete, sérülései és ellátásuk (törés, ficam, rándulás, nyílt törés, zárt törés)	Biológia (az ember vázrendszere) Technika és életvitel
Égési sérülések	Égési sérülések típusai (elsőfokú-, másodfokú-, harmadfokú-, negyedfokú égés, folyadékvesztés), égési sérülések ellátása.	Biológia (az ember kültakarója) Technika és életvitel Kémia
Mérgeзések	Mérgeзések fogalma, gázmérgeзések (szén-monoxid, szén-dioxid), gyógyszermérgeзés (hemoglobin), alkohalmérgeзés (metil-alkohol, etil-alkohol).	Biológia (az ember emésztő szervrendszere) Kémia (gázok, alkoholok)
Vegyszer okozta sérülések	Vegyi anyagok a háztartásokban (sav, lúg, sósav, kénsav, salétromsav, akkumulátorsav, vízkőoldó, hypo), vegyi anyagok a bőrön és a tápcsatornában.	Biológia (az ember kültakarója, az ember emésztő szervrendszere) Kémia (savak és lúgok, kémhatás) Technika és életvitel

11. KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. évfolyamokon kerül bevezetésre a 2019/2020-as tanévben, majd 2020 /2021. tanévtől felső tagozaton felmenő rendszerben.

ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

Célok

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevencióc célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményező-készség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek

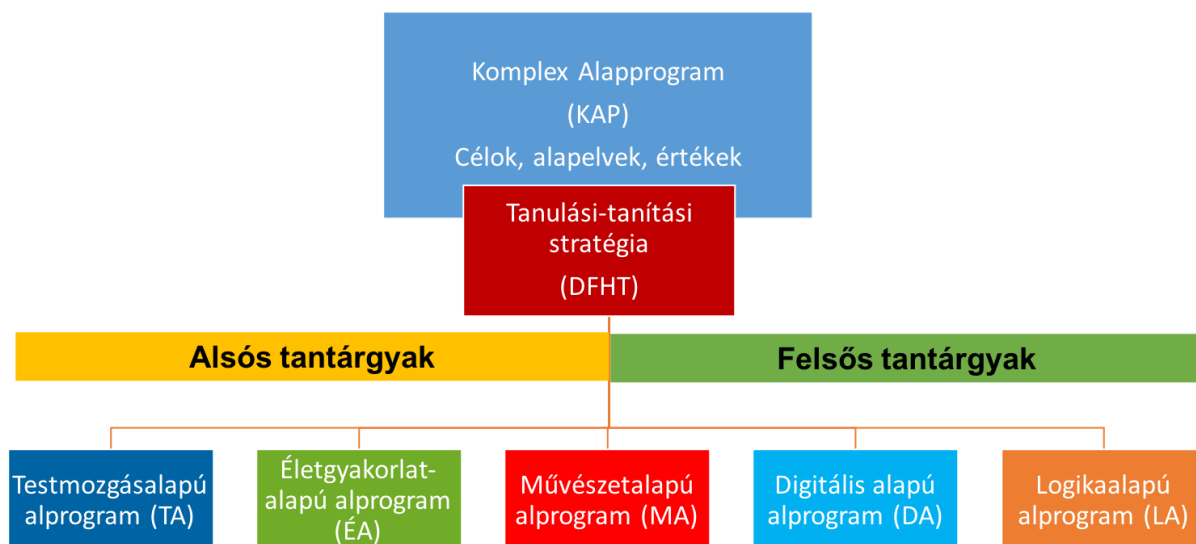
A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: **Tanulni élmény!**, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

Fejlesztési feladatok

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrolllos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat

- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAP
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

További tanulást segítő eszközök

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek**Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:**

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

Alkalmazott módszerek:

A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni, mely során 10 %-ban KIP-es óraszervezés szükséges, 10 %-ban pedig egyéb DFHT módszerek alkalmazása szükséges).

A DFHT célja

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei***Egyénre szabott differenciálás***

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP a kötelező tanítási órák 10 %-ban

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapműszerek

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

A Komplex Alapprogram sajátosságai**A Komplex Alapprogram alprogramjai**

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik. Az alprogramok megjelenése a kötelező tanítási órák 10 %-ban és / vagy délutáni foglalkozás keretében javasolt.

A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve. Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Az alprogram célja, hogy az életben hasznosítható ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres életvezetési kompetenciákkal vértel fel.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.

Célunk még az életformák sokszínűségének tisztelete, a családi közösségek megbecsülése, az egészséges énkép kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátosságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit kereszttantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségével is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag kereszttantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak kereszttantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a

Komplex Alapprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád”

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulónak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segítette a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan

segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

A pedagógusok helyi intézményi feladatainak áttekintése, illesztése a Komplex Alapprogramhoz

- A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.
- A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.
- Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, tapasztalatok megosztása a kollégákkal.
- Programhoz kapcsolódó további oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

A szülők és a tanulók tájékoztatása

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

Az iskolában folyó munka időkeretének

A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól. Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a kötelező tanítási órák időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtti szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza.
- A tanítási órák 20%-ában a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása valósul meg (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kereszttantervi tartalmak kb. 30%-ának feldolgozása történik ilyen módon.

egyéb időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alapprogrami tartalmak által a tanítási órák keretein belül jelennek meg;
- zajlik a „Te órád” és a Ráhangolódás iskolaotthonos / napközis / tanulószobás foglalkozásokon.

Időkeretek

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a DFHT-módszertant alkalmazó **órák** arányait alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

Tantárgy heti óraszám	Tantárgy éves óraszám	KAP órák 30 %		
		KIP-es óra 10 %	egyéb DFHT óra 10 %	Alprogramok megjelenése 10 %
0,5	18	2	2	2
1	36	4	4	4
1,5	54	5	5	5
2	72	7	7	7
2,5	90	9	9	9
3	108	11	11	11
3,5	126	13	13	13
4	144	14	14	14
4,5	162	16	16	16
5	180	18	18	18

Jelölések az osztálynaplókban

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

- DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra
- TA – testnevelés alapú alprogram
- ÉA – életgyakorlat alapú alprogram
- DA – digitális alapú alprogram
- MA – művészetalapú alprogram
- TÓ – „Te órád”
- RÁ – ráhangolódás

A SZENTESI DEÁK FERENC ÁLTALÁNOS ISKOLA PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁNAK ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

Az iskolai PEDAGÓGIAI PROGRAM módosításait az iskolai diákönkormányzat 2020. szeptember 7. napján tartott ülésén megtárgyalta, és a benne foglaltakkal egyetértett.

Szentese, 2020. szeptember 7.

Kováts Kornél
iskolai DÖK segítő pedagógus

Az iskolai PEDAGÓGIAI PROGRAM módosításait a szülői munkaközösség 2019. szeptember 7. napján tartott értekezletén megtárgyalta, és a benne foglaltakkal egyetértett.

Szentese, 2020. szeptember 7.

SZMK nevében

Az iskolai PEDAGÓGIAI PROGRAM módosításait az iskola nevelőtestülete 2020. augusztus 28. napján tartott értekezletén elfogadta.

Szentese, 2020. augusztus 28.

Varga Sándorné
intézményvezető